



انجمن ایرانی علیه اعدام

Iranska Föreningen Mot Avrättningar

گزارش اعدام ها در شهریور ماه ۱۴۰۳

در شهریور ماه سال ۱۴۰۳، ایران شاهد اعدام ها در ۱۸ استان از مجموع ۳۱ استان کشور بوده است. میزان اعدام ها نسبت به ماه گذشته، که ۱۰۱ مورد در مرداد ماه ثبت شده بود، ۵۰٫۵٪ درصد کاهش داشته است.

به طور میانگین، هر روز یک تا دو نفر در این ماه اعدام شده اند. همچنین، در این ماه یک اعدام در ملاء عام در شاهرود، استان سمنان انجام گرفته است. گزارش ها نشان می دهد که از سال ۱۴۰۲ تا کنون ۸ اعدام در ملاء عام صورت گرفته است. به رغم محکومیت های بین المللی و تلاش های حقوق بشری برای متوقف کردن این روش، جمهوری اسلامی همچنان بر احکام اعدام در ملاء عام اصرار می ورزد. به نظر می رسد که اعدام ها در ملاء عام، علی رغم تأثیر عمیقی که بر روان عمومی جامعه دارند؛ به عنوان ابزاری برای تحقیر قربانیان، فشار و قدرت نمایی جمهوری اسلامی مورد استفاده قرار می گیرد.

این گزارش نه تنها با هدف آگاه سازی جامعه بین المللی و داخلی تهیه شده است، بلکه به دنبال ایجاد همبستگی جهانی در حمایت از فعالان و سازمان های حقوق بشری برای افزایش فشار بر حکومت ایران به منظور حفظ و احترام به بنیادی ترین حق انسانی، یعنی حق حیات، می باشد. در کنار این هدف، گزارش می خواهد که صدای قربانیان و خانواده هایشان شنیده شود و شهروندان با انعکاس این صداها، نقشی مؤثر در ساختن جامعه ای بدون خشونت و اعدام ایفا کنند. این مسیر، مسیری است که به سوی جامعه ای عادلانه تر و انسانی تر هدایت می شود؛ جامعه ای که در آن زندگی و کرامت انسانی برتر از هر ابزار سرکوبگری قرار دارد.

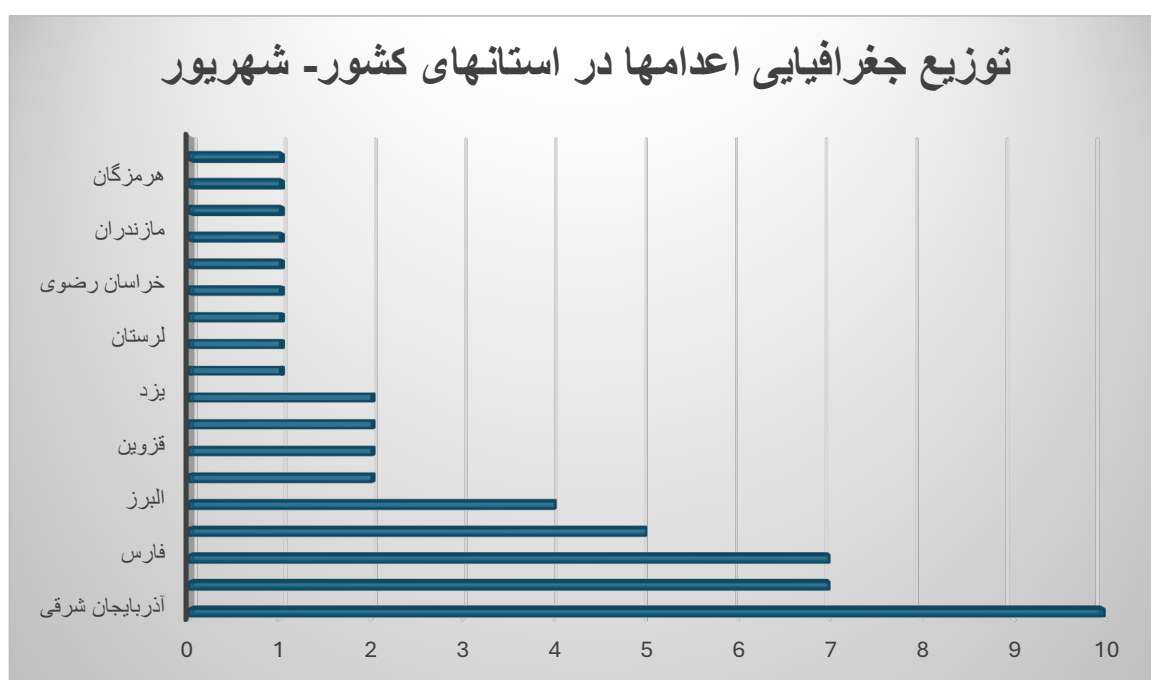
محتوای گزارش

در شهریور ماه ۱۴۰۳، تعداد اعدام ها به ۵۰ نفر رسید که مربوط به قربانیانی با هویت ها و جرایم مختلف بوده است. شایان ذکر است که به جز چند مورد از این اعدام ها که توسط رسانه های داخلی یا مسئولان قضایی تأیید شده اند، سایر موارد توسط سازمان ها و فعالان حقوق بشر شناسایی و گزارش شده اند. با وجود محدودیت های اطلاعاتی و فشار های سیاسی و اجتماعی که همواره بر فعالان حقوق بشر اعمال می شود، در این ماه اطلاعات کامل تری در خصوص هویت و وضعیت خانواده های قربانیان اعدام نسبت به ماه های گذشته به دست آمده است.

این اطلاعات دقیق‌تر، امکان ارائه گزارش‌هایی با دقت بالاتر و تصویر شفافت‌تری از شرایط قربانیان را فراهم کرده است، که نشان‌دهنده پیشرفتی مهم در مستندسازی این جنایات است. البته لازم به ذکر است که در صورت دریافت اطلاعات جدیدتر، این گزارش به‌روزرسانی خواهد شد تا تصویر دقیق‌تری از وضعیت اعدام‌ها در ایران ارائه شود.

توزیع جغرافیایی و دموگرافیک

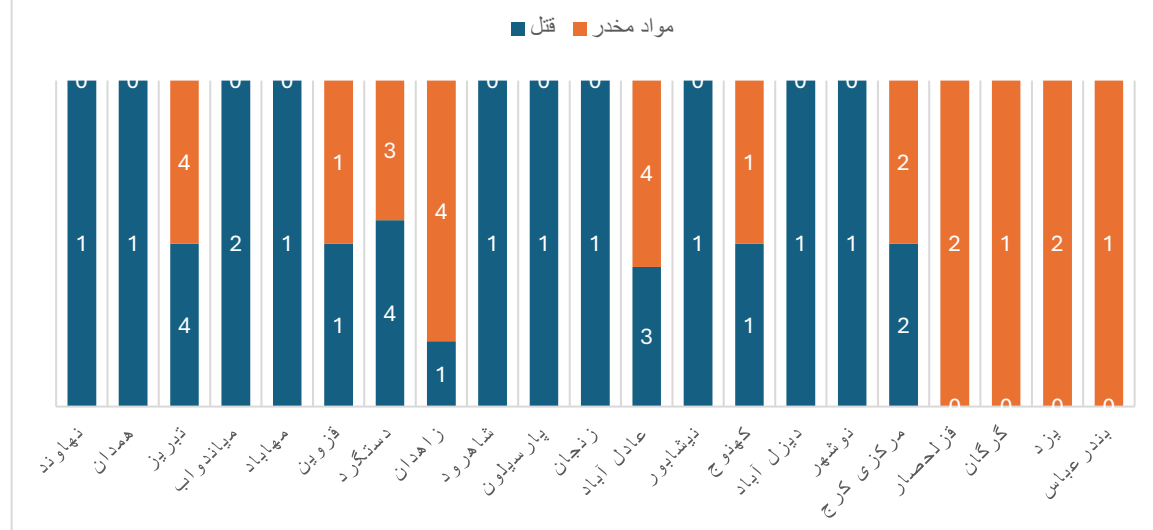
در شهریورماه ۱۴۰۳، اعدام‌ها در ۱۸ استان کشور و در مجموع در ۲۱ زندان مختلف صورت گرفته است.



آذربایجان شرقی با ۱۰ اعدام در زندان‌های تبریز و میاندوآب (معادل ۲۰٪ از کل اعدام‌ها)، بیشترین تعداد قربانیان را ثبت کرده است. پس از آن، استان‌های فارس و اصفهان هر کدام با ۷ اعدام در زندان‌های عادل‌آباد و دستگرد اصفهان (هر کدام ۱۴٪ از کل اعدام‌ها) در رتبه دوم قرار دارند. همچنین، استان سیستان و بلوچستان با ۵ اعدام در زندان زاهدان (۱۰٪ از کل اعدام‌ها) در رتبه سوم قرار گرفته است.

توزیع جغرافیایی اعدام‌ها نشان می‌دهد که تعداد اعدام‌ها در زندان‌های مختلف بین ۱ تا ۷ اعدام در روز متغیر بوده است. داده‌ها نشان می‌دهند که توزیع جغرافیایی اعدام‌ها غالباً در یک یا دو زندان اصلی هر استان متمرکز بوده است. به عنوان مثال، بیشترین تعداد اعدام‌ها در زندان‌های تبریز (۸ نفر)، عادل‌آباد و دستگرد (در مجموع ۱۴ نفر)، و زاهدان (۵ نفر) ثبت شده است.

توزیع جغرافیایی اعدامها بر اساس جرم در زندان های کشور



بررسی هویت اعدام شدگان در شهریورماه ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که تمامی آنان مرد بوده و میانگین سنی آنها بین ۲۱ تا ۶۰ سال بوده است. بیشترین تعداد اعدام شدگان در بازه سنی ۳۰ تا ۳۹ سال قرار داشته‌اند. از میان اعدام شدگان، ۷ نفر دارای تابعیت غیرایرانی بوده‌اند که شامل یک نفر از عراق و ۶ نفر از افغانستان می‌باشد. ۴ نفر از این افراد به دلیل جرایم مرتبط با مواد مخدر و ۳ نفر به اتهام قتل اعدام شده‌اند. همچنین، ۲ نفر از قربانیان به دلیل ارتکاب دو جرم (مواد مخدر و قتل) محکوم به اعدام شده‌اند.

در خصوص وضعیت تأهل قربانیان، اطلاعات کامل‌تری نسبت به ماه‌های گذشته در دسترس است؛ به طوری که وضعیت تأهل و تعداد فرزندان ۳۰٪ از قربانیان گزارش شده است.

تاریخ	نام	سن	محل تولد - سکونت	زندان	جرم	فرزند
۱ شهریور	وحید عباسی	۳۳	نهاوند	نهاوند	قتل	چند
۱ شهریور	خالد جهانگیری	-	ارومیه	تبریز	مواد مخدر	۳
۳ شهریور	عباس رشیدی	۴۵	-	قزوین	مواد مخدر	۲
۵ شهریور	برکت علی سنجرائی	۲۵	زاهدان	زاهدان	قتل	-
۸ شهریور	سیروان ابوبکری	-	سردشت	مهاباد	قتل	۱
۱۱ شهریور	اکبر زندی	۴۰	-	عادل آباد	قتل	۲
۱۹ شهریور	سید حسن زهی	۳۰	زاهدان	زاهدان	مواد مخدر	۳
۱۹ شهریور	نور محمد نوری	-	افغان	زاهدان	مواد مخدر	-
۱۹ شهریور	فرزاد سنجولی	۲۹	زابل	زاهدان	مواد مخدر	۳
۱۹ شهریور	عبدالکریم حبیبی	۲۸	افغان	کهنوج	قتل	۲
۱۹ شهریور	فیض اله حسین پور	-	چراغ ابدال	میاندوآب	قتل	۳
۲۰ شهریور	مصطفی فشی	۳۵	کنگاور	دیزل آباد	قتل	۱
۲۱ شهریور	کیومرث علایی	۴۰	-	قزوین	قتل	۱
۲۶ شهریور	عبدالجلیل احسانی	۳۳	ایران شهر	عادل آباد	مواد مخدر	۳
۲۷ شهریور	حمیدرضا حسن زهی ثانی	۶۰	زاهدان	بندر عباس	مواد مخدر	۸

دلایل اعدام ها

داده‌ها نشان می‌دهد که اعدام‌ها در شهریورماه ۱۴۰۳ به دلیل جرائم مرتبط با مواد مخدر، قتل، و مواردی که هر دو جرم مواد مخدر و قتل در آن‌ها وجود داشته، انجام گرفته است.

جرائم مربوط به مواد مخدر

بر اساس اطلاعات موجود، ۲۴ نفر به دلیل جرائم مرتبط با مواد مخدر و ۲ نفر دیگر به دلیل ارتکاب هر دو جرم مواد مخدر و قتل اعدام شده‌اند. این آمار نشان‌دهنده‌ی آن است که در مجموع ۵۲٪ از کل اعدام‌های شهریورماه مربوط به جرائم مواد مخدر بوده است. در مقایسه با مردادماه که این میزان ۵۸.۸٪ بود، می‌توان نتیجه گرفت که اعدام‌های مرتبط با جرائم مواد مخدر در شهریورماه ۶.۸٪ کاهش داشته است.

قتل نفس

تعداد افرادی که به دلیل قتل نفس اعدام شده‌اند در این ماه ۲۴ نفر بوده است، به علاوه ۲ نفری که به دلیل ارتکاب هر دو جرم قتل و مواد مخدر اعدام شده‌اند. در مجموع، ۵۲٪ از اعدام‌ها در شهریورماه به قتل مرتبط بوده است. این میزان نسبت به مردادماه که ۳۵.۶٪ از اعدام‌ها به جرم قتل مربوط می‌شد ۱۶.۴٪ افزایش داشته است.

صدور و تأیید احکام اعدام

در شهریورماه ۱۴۰۳، در مجموع ۱۸ حکم اعدام یا تأیید و یا صادر شده است. از این میان، حکم اعدام آقای حاتم اوزدمیر به اتهام «بغی» تأیید شد. همچنین، احکام اعدام بهروز احسانی و مهدی حسنی، زندانیان سیاسی، به اتهام «بغی»، «محاربه»، «فساد فی الارض» و عضویت در سازمان مجاهدین خلق صادر شده است.

اتهام «بغی» که در سال‌های اخیر به طور گسترده علیه زندانیان سیاسی و مدنی توسط قوه قضاییه جمهوری اسلامی به کار می‌رود، جان بسیاری از این زندانیان را در معرض خطر اعدام قرار داده است.

اعدام ها و خانواده ی قربانیان: نقض آشکار حقوق بشر

هرچند اطلاعات دقیقی درباره وضعیت تأهل و تعداد فرزندان تنها بخشی از قربانیان اعدام در این ماه منتشر شده است، اما با توجه به سن آن‌ها، می‌توان ادعا کرد که بسیاری از این افراد دارای خانواده و فرزند بوده‌اند. گزارش‌ها حاکی از آن است که در شهریورماه ۱۴۰۳، بیش از ۳۲ کودک یکی از سرپرستان اصلی خود را به واسطه اعدام‌ها از دست داده‌اند.

بخش عمده‌ای از این خانواده‌ها به دلایلی مانند فقر، دوری مسافت، و عدم اطلاع از زمان اجرای حکم موفق به آخرین ملاقات با عزیزان خود نشده‌اند. این ناتوانی در دیدار آخر، خود نوعی خشونت روانی علیه خانواده‌ها محسوب می‌شود و تأثیرات عمیقی بر روح و روان آن‌ها دارد.

فرزندان قربانیان که اکنون بدون سرپرست باقی مانده‌اند، با آینده‌ای نامشخص و چالش‌های جدی روبرو هستند. این کودکان علاوه بر از دست دادن والدین خود، با انگ اجتماعی و محرومیت‌های مختلف دست‌وپنجه نرم می‌کنند، که ممکن است به چرخه‌ای از فقر و نابرابری منجر شود.

خانواده‌هایی که عزیزانشان حکم اعدام گرفته‌اند: فشارهای روانی و اجتماعی

از سوی دیگر، خانواده‌هایی که عزیزانشان حکم اعدام دریافت کرده‌اند، با مجموعه‌ای از چالش‌های شدید روانی و اجتماعی روبرو هستند. این خانواده‌ها معمولاً با حس دائمی ترس و اضطراب زندگی می‌کنند. نبود قطعیت در مورد زمان اجرای حکم، یکی از عوامل اصلی اضطراب و استرس در این خانواده‌ها است.

بسیاری از این خانواده‌ها، به ویژه اگر فرد محکوم سرپرست خانوار باشد، با چالش‌های اقتصادی جدی مواجه می‌شوند. از دست دادن منبع درآمد و حمایت مالی، این خانواده‌ها را بیشتر در معرض فقر و نابرابری قرار می‌دهد. علاوه بر این، بسیاری از افراد جامعه این خانواده‌ها را به دلیل جرمی که عزیزشان مرتکب شده، قضاوت کرده و از اجتماع طرد می‌کنند.

در بسیاری از موارد، این خانواده‌ها با پیچیدگی‌های سیستم قضایی و نداشتن دسترسی به وکیل مجرب روبرو هستند. نبود شفافیت در روند دادرسی و عدم امکان دفاع مؤثر از سوی وکلا، این خانواده‌ها را در موقعیتی بی‌دفاع و بی‌پناه قرار می‌دهد.

نتیجه‌گیری

اعدام‌ها در ایران همچنان یکی از ابزارهای اصلی سرکوب و اعمال قدرت جمهوری اسلامی است که علاوه بر نقض آشکار حقوق بشر، پیامدهای عمیقی برای خانواده‌های قربانیان به همراه دارد. در شهریورماه ۱۴۰۳، اعدام‌های متعددی به دلیل جرائم مرتبط با مواد مخدر و قتل انجام شده است که بیش از ۵۰٪ از اعدام‌ها به این دو دسته مربوط بوده‌اند. این در حالی است که خانواده‌های قربانیان نه تنها عزیزان خود را از دست می‌دهند، بلکه با چالش‌های فراوانی همچون فقر، انگ اجتماعی، و فقدان حمایت روانی و اقتصادی مواجه می‌شوند.

عدم امکان ملاقات نهایی با قربانیان، خود نوعی خشونت روانی علیه خانواده‌ها است که تأثیرات مخربی بر سلامت روان آنان برجای می‌گذارد. فرزندان قربانیان که از حمایت سرپرستان خود محروم می‌شوند، با آینده‌ای نامطمئن و چالش‌های بزرگ اجتماعی و اقتصادی روبرو خواهند بود. این کودکان در خطر قرار گرفتن در چرخه فقر و نابرابری قرار دارند که این امر می‌تواند باعث استمرار مشکلات اجتماعی در جامعه شود.

از سوی دیگر، خانواده‌هایی که عزیزانشان حکم اعدام دریافت کرده‌اند، با وضعیت مشابهی روبرو هستند. آن‌ها در معرض ترس و اضطراب مداوم از اجرای حکم هستند و در بسیاری از موارد با چالش‌های قضایی پیچیده‌ای مواجه‌اند. این خانواده‌ها به دلیل نبود شفافیت در سیستم قضایی و فقدان دسترسی به وکلای مجرب، در موقعیتی بی‌دفاع و ناتوان قرار دارند.

این شرایط نشان‌دهنده نقض مداوم حقوق بشر در ایران است، جایی که اعدام‌ها نه تنها به‌عنوان مجازات فردی، بلکه به‌عنوان ابزاری برای سرکوب سیاسی و ایجاد ترس در جامعه به‌کار گرفته می‌شود. این روند تنها با همراهی جامعه بین‌المللی و فشارهای مداوم حقوق بشری قابل تغییر است تا بتوان جان قربانیان را نجات داد و از ادامه نقض گسترده حقوق بشر جلوگیری کرد.